

Radio Rojc

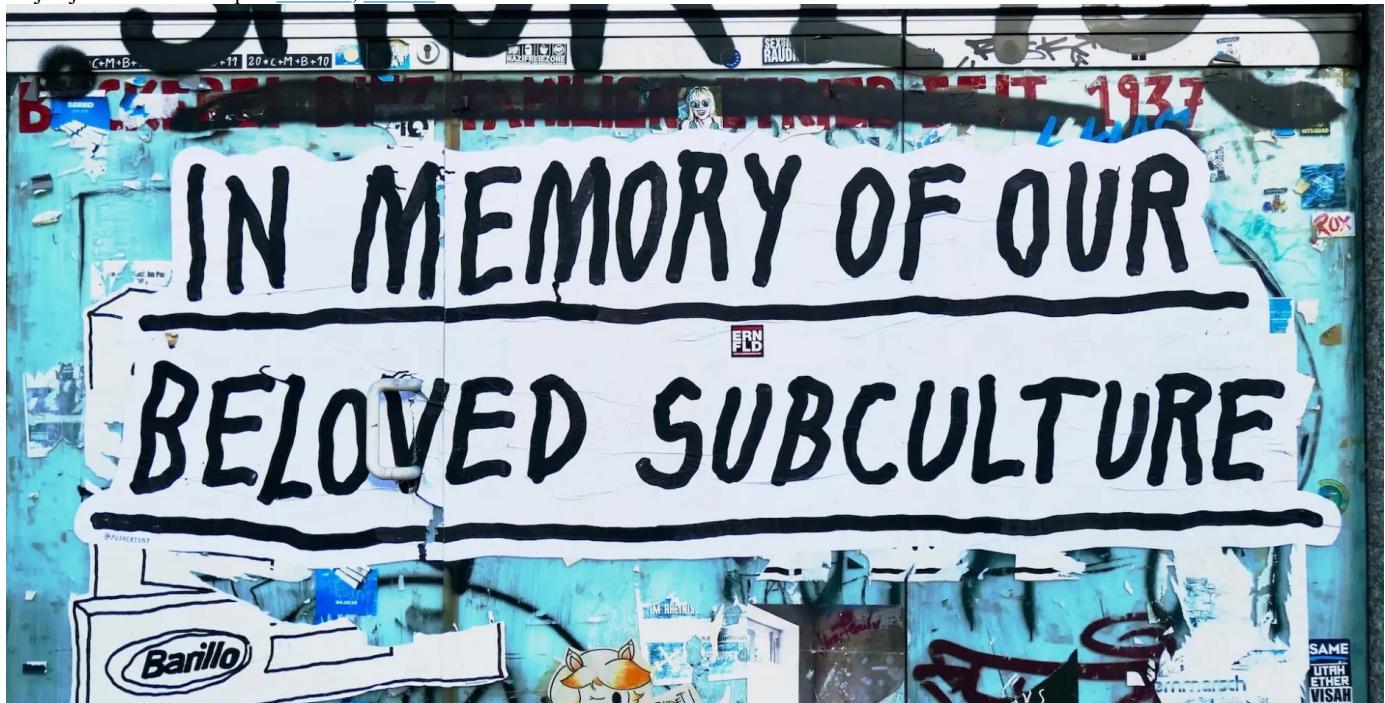
Stream: [64AAC+ 128AAC+ 320MP3](#)

- [iz Roja](#)
- [Društvo](#)
- [Komentar](#)
- [Kultura](#)
- [Podcast](#)
- [Kontakt](#)
- [Gradimo Rojc](#)
- [R.O.J.C.](#)

PRAZAN PROSTOR (6) Je li prostor uistinu prazan?

Radio Rojc

Objavljeno 08.12.2022. pod [Društvo](#), [Kultura](#)

Prazan prostor: Definiranje supkulturnih gibanja u Hrvatskoj (6)

Je li prostor uistinu prazan?

“Poanta nije u životu bez kraja, poanta je u stvaranju nečega što će nas sve nadživjeti.” – Andy Warhol

Dosad smo u ovoj seriji tekstova prošli kroz niz supkulturnih gibanja u Hrvatskoj, te smo kroz neformalne razgovore s raznim sugovornicima pokušali odgovoriti na jedno zajedničko pitanje: *je li prostor zaista prazan?*

Prvo i osnovno – što zapravo znači “prostor” – barem u kontekstu (građskih) supkultura? Kako je riječ o dosta apstraktnom pojmu – prostor za nekoga može biti dom, može predstavljati toplinu i intimu, ali i nešto absolutno strano, strašno i nejasno – probao sam ga barem donekle konkretizirati uz pomoć svojih sugovornika. Kada govorimo o prostoru, a to se provlačilo kroz podtekst svakog razgovora, govorimo o uglavnom dvoslojnem izrazu: prostor može biti *fizički prostor*, dakle *fizički* prostor u kojem nastaje i živi (sup)kultura – to su u prvom planu klubovi, kazališta, likovne galerije i drugi kulturni prostori – a može biti i metafizički, odnosno *mentalni prostor*, unutar kojeg žive vrijednosti i norme pojedinih supkulturnih gibanja. U okviru tog mentalnog prostora otvara se dijalog o subverziji kao pojavi pozicioniranoj unutar gabarita fizičkog prostora, ali i o socijalnoj legitimnosti specifičnih pravaca.

Koliko je, dakle, prostor u kojem se sudađaju, susreću i koegzistiraju supkulture *društveni* prostor? Nadilazi li on sam zvuk, samu sliku, sam pokret?

Nakon obavljenih razgovora, izgleda da je tomu tako. Neki od sugovornika tu komponentu nisu uvidjeli, ili je naprosto nisu smatrali važnom, iako je iz sentimenata u priči jasno kako dobar dio sugovornika drži do nekakve opće inkluzije u prostore koje sami okupiraju. Bez namjere upuštanja u kompleksni karakter aktualnog društvenog poretku, istaknut ću samo kako osobno držim da su supkulturni prostori upravo ti prostori koji imaju najveću sposobnost djelovati lokalno, pa je samim time i *plodove* njihovog djelovanja moguće vidjeti gotovo odmah – barem na individualnoj razini. Ulazak nezavisne (sup)kulture u institucije nalaže definitivnu društvenu fluidnost, i pored otvaranja prostora za daljnji, točnije dublji dijalog o autonomiji unutar kulturnih institucija, otvara se prostor za konkretno djelovanje – u kontekstu nešto šire zajednice.

S druge strane, što humani suživot različitih supkultura znači za te iste supkulture, kao i njihove aktere?

Najočitiji benefit očituje se u kulturnom pluralizmu, kojeg je gotovo nemoguće negativno karakterizirati. Osim toga, možebitna subverzija postaje realnom onda kad su pojedinci izloženi iznimno širokom spektru ideja i pristupa. Dakle, čak i ako u pojedinim alternativnim avenijama nema subverzije, različitost prisutnih gibanja može uroditи plodom i stvoriti lokalnu klimu koja potiče društvene komentare, provokaciju i propitkivanje.

Mislim da nije potrebno naglašavati važnost kreacije zona za istraživanje društva, istraživanje koje ne ovisi o mediju ili formi. Ipak, ono što se osjećam dužnim poentirati jest činjenica da zdržavanje supkulturnih praksi i gibanja ide protiv svake priznate (kulturne) logike kapitalizma, što znači da će se – barem u svemiru autonomne kulture – uvijek naći tragovi kontra-kulturnih tendencija koje se odupiru srednjoj, komercijalnoj struci.

Warholova misao s početka jasno postavlja ideoški centar cijele priče: postojanje supkulturnih gibanja, njihovo razvijanje, mutiranje i redefiniranje omogućuje nam uvid u oblik stvaranja koje nadilazi pojedinca. Pojedinca *de facto* nema kad je u pitanju bilo kakva prognoza budućnosti supkultura, sve što postoji su skupine koje traže vlastitu autonomiju, kao i autonomiju svog stvaranja.

Prostor može biti svakakav, ali – da sumiramo – nikako nije prazan. Kralji ga nezamisliva eklektika, zvukovi, kadrovi i misli. To sve otvara vrata promjeni, onoj opipljivoj, vidljivoj svima.

Prostor je pun. Vrijeme je da ga oblikujemo.

Foto: [Bekky Bekks](#) on [Unsplash](#)

Ivan Slijepčević

*Tekst je sufinancirala Agencija za elektroničke medije kroz projekt poticanja novinarske izvršnosti

PRAZAN PROSTOR (5) Proces definiranja autentičnosti

Daleko od toga da je likovnost izgubljena, njena istina je višeslojna i provlači se u više smjerova. O tim indikatorima bezvremenske autentičnosti porazgovarao sam s pulskim umjetnikom Erosom Čakićem, koji mi je pomogao dešifrirati pulski kontekst istih pitanja.

Radio Rojc

0

Podjeli ovo:

Srođno

[PRAZAN PROSTOR \(5\) Proces definiranja autentičnosti](#)
01.12.2022.
U "Društvo"

[PRAZAN PROSTOR \(3\) Univerzalan zvuk budućnosti](#)
17.11.2022.
U "Društvo"

[PRAZAN PROSTOR \(4\) Unikum performativnih praksi](#)
24.11.2022.
U "Društvo"

[PRAZAN PROSTOR \(5\) Proces definiranja autentičnosti »](#)

[RSS 2.0](#) | [trackback](#)

© 2022 [Radio Rojc](#), sva prava pridržana. Impressum se nalazi [ovdje](#), a pravila privatnosti [ovdje](#).